

ILOS' årsrapport om forskning 2013

Denne årsrapporten tar for seg noen av de viktigste områdene ved ILOS' forskningsvirksomhet, og er en presentasjon av både tiltak og resultater for 2013. Det er et høyt nivå på instituttets virksomhet, men samtidig ser vi et uutnyttet potensiale.

Instituttets strategiplan 2011-2014 har et uttalt mål om å øke forskningsaktiviteten, og en måte å måle dette på, er ved både å publisere forskning av høy kvalitet og også å søke å øke instituttets eksterntfinansierte forskningsvirksomhet.

Priser og utmerkelser

Jon Haarberg, professor i allmenn litteraturvitenskap, mottok Universitetsforlagets tidsskriftspris for sin artikkel «Hvorfor trompet? Om tittelen på Peter Dass' nordlandsbeskrivelse», som er publisert i Edda 1–2012.

Jakob Lothe, professor i engelskspråklig litteratur, ble av Aktive Fredsreiser tildelt prisen *Fangenes testamente* for sin forskning på Holocaust-fortellinger.

Forskerrekruttering

Instituttet ønsker å knytte til seg flest mulig nye stipendiater og postdoktorer. I 2013 startet ti nye stipendiater på ILOS: to eksterntfinansierte; fire HF-finansierte, mens to er tilknyttet et EU-prosjekt innenfor Marie Curie Action (Initial Training Networks (ITN)), samt at to er ansatt på prosjekter finansiert av NFR. ILOS fikk ingen nye postdoktorer i 2013.

Instituttet er med andre ord tilbake på 2010-nivået, etter de to nedgangsårene i 2012 og 2011, hvor det bare ble ansatt fem stipendiater.

Disputaser

I 2013 ble det gjennomført ti disputaser knyttet til ILOS, noe som er godt over gjennomsnittet. I 2009 hadde instituttet syv disputaser, i 2010 kun tre, mens det i 2011 og 2012 ble gjennomført henholdsvis seks og fire disputaser. At de ti som disputerte i 2013 kom fra flere fagmiljøer, viser god rekruttering til sentrale forskningsmiljøer på ILOS. De nye doktorene var, i alfabetisk rekkefølge:

1. Silje Susanne Alvestad: *Beware of fakes! Fake imperfectives in the Slavic imperative*. Slaviske språk
2. Bodhisattva Chattopadhyay: *Bangla Kalpabigyan: Science Fiction in a Transcultural Context*. Engelsk litteratur (KULTRANS)
3. Randi Davenport: *The Word from Within. Francisco de Quevedo's Menippean Satire Sueños y discursos (1627) at the Epistemological Crossroads of Seventeenth-Century Spain*. Spansk litteratur.
4. Rosario Garnemark: *Ingmar Bergman y el franquismo. Reescrituras ideológicas y posibilismo en el contexto de la Apertura (1960-1967)*. Spansk.

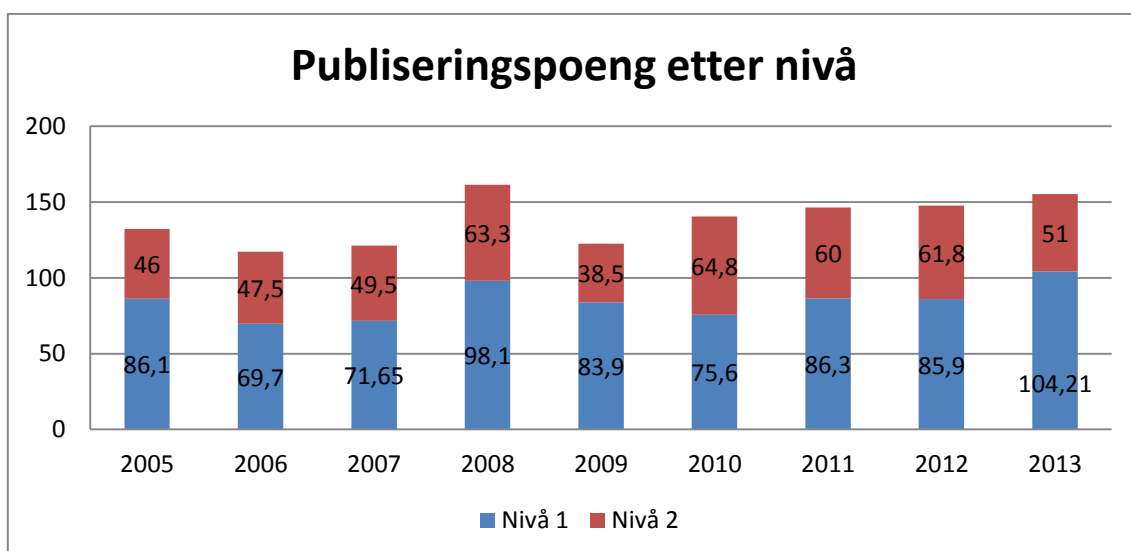
5. Lykke Harmony Alara Guanio-Uluru: *Best-selling Ethics: A Literary Analysis of Ethical Aspects of J.R.R. Tolkien's The Lord of the Rings and J.K.Rowling's Harry Potter series*. Engelsk litteratur.
6. Britt Helene Lyngstad: *Kroppen som display. Kropp, skrift og kultur i Les Mots pour le dire av Marie Cardinal*. Fransk litteratur.
7. Trond Nerland: *Freedom of Conscience, Just War Reasoning, and Public Dissent: How Protestant Denominations, the Roman Catholic Church, and the Jewish Polity in the United States Approved of Selective Conscientious Objection during the Vietnam War*. Etikkprogrammet, NORAM.
8. Astrid Nome: *Connectives in Translation: Explicitation and Relevance*. Fransk språk.
9. Sylvi Rørvik: *Texture in learner language*. Engelsk språk.
10. Peter Svare Valeur: *Romantic figures of Old Age. Readings of Chateaubriand, Eichendorff and Wordsworth*. Allmenn litteraturvitenskap.

Tre kvalifiserte til fullt (tolv måneder) og fire til seks måneders gjennomføringsstipend. Av de fire med seks måneder var to finansiert via Etikkprogrammets ph.d.-stipend på 3,5 år. Tre hadde ansettelsesforhold ved andre institusjoner.

Publisering

Det har i flere år vært et uttalt mål for instituttet å øke forskningspubliseringen. Etter toppåret 2008 med over 160 poeng, gikk andelen poeng markant ned i 2009, for så å gå opp igjen. Etter to år med i underkant av 150 poeng, ligger andelen for 2013 på 155 poeng¹. Instituttet har i 2013 en nedgang på nivå 2:

Tabell 1: Utvikling i publiseringspoeng² per nivå (2005-2013):

¹ Tallene for 2013 gis med forbehold til 4. april 2014. Dette gjelder alle 2013-publiseringstall i rapporten.

² En oversikt over vektning av publikasjoner finnes på <http://www.hf.uio.no/ilos/foransatte/arbeidsstotte/forskning/dokumentasjon/cristin/publiseringspoeng.html>

Når det gjelder poeng per stillingskategori, er det vanskelig å si noe entydning om tallene. De forskjellene som er, kan vi sannsynligvis tilskrive naturlige fluktuasjoner.

Tabell 2: Utvikling i publiseringspoeng per stillingskategori ved ILOS i perioden 2007-2013:

År	FVA ³	MVA	Emeriti	TA	Sum
2007	97,85	16,1	5,2	2	121,15
2008	105,8	38,9	11,28	4,4	160,38
2009	73,23	41,1	8,1	-	122,43
2010	103,06	33,48	-	4,2	140,74
2011	98,38	42,06	5,9	-	149,2
2012	97,09	38,25	11,2	1,2	147,74
2013	114,08	29,53	10,1	1,5	155,22

Kjønnforskjeller

Mens de i foregående år har vært store forskjeller publisering på nivå 1 og 2 mellom de mannlige og kvinnelige ILOS-forskerne, er det i 2013 noenlunde lik andel mellom kjønnene. Kvinnene publiserer ørlite mer enn mennene på nivå 1, mens det motsatte er tilfelle på nivå 2:

Tabell 3: Nivå 1- og nivå 2-publiseringspoeng, 2006-2012, prosentfordelt etter kjønn⁴ (alle ansatte):

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Nivå 1								
% K	35,5	37,2	34,7	64,6	47	46,5	49	67,7
% M	64,5	63,8	65,3	35,4	53	53,5	51	66,6
Nivå 2								
% K	18,9	34,3	57,7	44	55	23	61	32,3
% M	81,1	65,7	42,3	56	45	77	39	33,4

Tematiske områder

ILOS ble i 2013 tildelt to av fakultetets utlyste tematiske forskingsområder: «Syntaks og semantikk» (SYNSEM), ledet av HF-forskerne Atle Grønn fra ILOS og Dag Haug fra IFIKK, og «Traveling Texts: Translation and Transnational Reception», ledet av Cecilia Alvstad fra ILOS assistert av Anastasia Maravela fra IFIKK. Disse to forskingsområdene, som ILOS er taknemlig for og inspirert av å få tildelt, vil tilføre betydelig forskningsenergi til instituttet og resultere i økt resultatorientert forskningsaktivitet.

Siden ILOS ble tildelt disse to tematiske forskingsområdene, valgte instituttet også å støtte økonomisk det tredje området som vi innstilte: «Discourses of the Nation and the National», ledet av Ljiljana Šarić fra ILOS assistert av Elizaveta Khachatryan og Mark Luccarelli og i samarbeid med HF-forskere fra IMK, IAKH og IKOS.

Disse tre tematiske forskingsområdene har også etablert kontakt med enkeltforskere og forskningsmiljøer ved andre fakulteter ved UiO. I tillegg har de alle omfattende internasjonale

³ FVA = fast vitenskapelig ansatte, MVA = midlertidig vitenskapelig ansatte, TA = teknisk-administrativt ansatte.

⁴ Det er omtrent lik kjønnsfordeling blant ILOS' vitenskapelig ansatte, inkludert stipendiater. Fordelingen varierer i undervisningsavdelingene.

kontakter og nettverk. Vi ser allerede at energien og synergieffektene i disse tre forskningsområdene har en positiv effekt på forskningsmiljøet på ILOS. Instituttledelsen ønsker å bidra til å ivareta og styrke denne effekten, bl.a. ved å støtte flere av de i alt 17 forslagene vi fikk til tematiske områder. Allmøtet om forskning 31. oktober som omtales under «Arrangement» nedenfor, inngår i dette arbeidet. Et interessant trekk ved mange av disse forslagene (dvs. de 14 som vi ikke kunne innstille til fakultetet), er at ILOS-forskere viser større vilje til å samarbeide om forskning. Flere av forslagene vil i samarbeidet form bli innsendt som NFR-søknad i 2014 og 2015.

Ny organisering av ph.d.-utdanningen

I løpet av 2013 ble det opprettet et nytt ph.d.-team bestående av forskningsleder Jakob Lothe, professor Ljiljana Šarić og førsteamanuensis Jeroen Vandaele. Ljiljana Šarić har et særlig ansvar for områdestipendiatene, mens Jeroen Vandaele fungerer som kontaktpunkt for språkstipendiatene til ILN som har ansvaret for språkstipendiatenes utdanningstilbud. Tilsvarende har ILOS ved Jakob Lothe ansvaret for ph.d.-utdanningen til litteraturstipendiatene på ILOS og ILN.

Forskningstermin

Fast vitenskapelig ansatte med forskningstid kan søke instituttet om forskningstermin. I 2012 ble det innført en ny regel om at forskningstermin normalt bare tildeles personer med i gjennomsnitt minst 0,7 publikasjonspoeng per år i løpet av de siste seks år. Som i 2012 fikk dette utslag for flere av søkerne, som ikke fikk innvilget forskningstermin for 2014.

Forskningsmidler

Forskningskomiteen er som tidligere år det behandlende og innstillende råd for instituttets forskningsmidler, mens Instituttstyret vedtok på møte 11.2.13 at fordeling av forskningsmidler fremover gjøres av instituttleder. Dette fordi tidligere praksis med vedtak og fordeling i instituttstyret viste seg å ta uforholdsmessig lang tid. Ny ordning ble gjeldende fra andre runde.

For 2013 ble det utlyst forskningsmidler i tre runder. I første runde, utlyst i desember 2012, var det 500 000 til fordeling. Det ble tildelt 360 000. Det ble søkt om midler til mange ulike formål: konferansestøtte, forskningsassistanse, språkvask, arrangering av seminarer, konferanser og workshops. I andre runde, lyst ut i mars 2013, ble det lyst ut 450 000 og delt ut nesten 340 000. Også her kom det inn søknader til mange ulike formål. Noen forskere gikk sammen om å søke midler til en vitenskapelig assistent, andre for å arrangere konferanser, mens andre igjen søkte om midler til individuelle konferansereiser. Det ble også tildelt midler til publiseringsstøtte av både bøker og et tidsskrift. I tredje runde ble det utlyst 300 000 og bevilget i overkant av 270 000 kroner. Også her gikk midlene til aktiviteter som konferansedeltakelse, publisering og arrangering av workshop.

Småforskmidler

Ordningen med personlige småforskmidler ble videreført av HF og ILOS også for 2013. Dette er midler som kommer i tillegg til de ordinære driftsmidlene, og gis til vitenskapelig ansatte på grunnlag av oppnådde publiseringspoeng, men med minst 2,1 poeng i løpet av de tre siste årene.

Småforskmidlene utgjør inntil 20 000 kroner og kan benyttes til reiseaktivitet, finansiering av seminarer/konferanser, prosjektadministrasjon eller invitere gjesteforskere. Det er dessuten mulig å benytte småforskmidlene til å lønne vitenskapelige assistenter, eller til publiseringsstøtte. Midlene må benyttes i løpet av 2014 og kan ikke overføres.

I 2013 var det 35 av ILOS' forskere som fikk tilbud om å søke om småforskmidler, basert på publiseringstall for perioden 2010-2012.

Eksternfinansiering

Instituttet har en uttalt strategi om å forsøke å øke andelen eksternfinansiert virksomhet. Dette er grunnen til at forskerne oppmuntres til å søke om eksternfinansierte prosjekter, både fra Norges forskningsråd (NFR) og fra EU.

Norges forskningsråd

Det ble i 2013 søkt om midler fra NFR ved flere utlysninger: ILOS sendte inn tolv søknader til FRIPRO-utlysningen i mai, fire forskerprosjekter, fire unge forskertalenterprosjekter og fire postdoktorsøknader. Av disse ble Christine Salvesens unge forskertalentprosjekt *Traces of History*, tildelt midler via Fellesløftet. Prosjektet vil ha oppstart i november 2014.

ILOS-forskere søkte dessuten om midler fra tre ulike programutlysninger: en søknad til Latin-Amerika-programmet; en til Samfunnsutviklingens kulturelle forutsetninger (SAMKUL) samt en til Russland og nordområdene/Arktis (NORUSS). Av disse ble Geir Flikkes NORUSS prosjekt *New Political Groups and the Russian State (2008-2012)* innvilget. Prosjektet hadde oppstart 1. mars 2014. SAMKUL vil ferdigbehandle sine søknader i april 2014.

Internasjonalisering

Mange av ILOS' forskere reiser utenlands på lengre og kortere utenlandsopphold. Samtidig som mange av våre forskere reiser ut, er det også mange forskere som kommer til instituttet som gjesteforskere og/eller gjesteforelesere. Noen har kommet i forbindelse med pågående prosjekter, mens andre har kommet som frittstående forskere. Ikke minst kommer det en del innreisende ph.d.-er til instituttet.

Arrangement

Det arrangeres mange ulike arrangement i regi av ILOS. Det arrangeres jevnlig fagseminarer i regi av ulike forskergrupper, som Seminar for oversettelse og Corpus Linguistics Group.

I tillegg inviteres mange gjesteforelesere til ILOS. Noen inviteres av forskergrupper, mens andre primært blir invitert i tilknytning til ordinær undervisning.

Det ble også avholdt flere interne fagseminarer i 2013. Videre ble det 31. oktober avholdt et allmøte for forskning der de nye tematiske forskningsområdene, nytt opplegg for forskerutdanningen ved ILOS, Universitetets tverrfakultære satsninger samt nye muligheter innen EU og ERC ble presentert og debattert. Dette var et svært vellykket arrangement som satses på å bli videreført i 2014.